

# TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

## ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr. Negyedévre 1 frt — kr.  
Fél évre 2 frt — kr. Egyes szám ára 8 kr.

Megjelen minden vasárnap reggel.  
Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron veszel.

Felelős szerkesztő és kiadó:

S Z I L B E R J Á N O S.

## SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellem  
részét illető minden közlemény intézendő.

## KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetéseket,  
hirdetményeket intézendők.

## Mezőgazdasági hitel.

A hetvenes évek hallatlanul rossz termési eredményei vetették fel teljes erővel a mezőgazdasági hitel rendezését. Koránt sem rekriminálunk, egyszerűen csak a jelenlegi viszonyokra utalunk, midőn rá akarunk mutatni gazdáink súlyos helyzetére, mely többkévésebbé a még mindig ingadozó hitelügyi viszonyok eredménye.

A tavaszi munkálatok itt vannak a gazda nyakán. Számítalan átmeneti és beruházási kiadás miatt fő a feje, mert bizony hatalmas kérdőjelként áll előtte az a mód, a melylyel pénzt szerezhethet. Hangsúlyozzuk a pénzszerzés módját, mert ez azt jelenti tulajdonképpen, hogy hány százalékra fog rugni a kölcsön felvételével kapcsolatos kiadás. Mindenképpen megfontolásra érdemes az a körülmény, különösen ha ismerjük azokat a feltételeket, melyek mellett valamely pénzintézetből kölcsön kapható. Igaz ugyan, hogy takarékpénztári, bank vagy szövetkezeti kölcsönöknél az eredeti kamatláb a 6—8 százalékot nem haladja meg, de a különféle mellék kiadásokkal sokszor 14—16 százalékra is felugr.

Az még aránylag olcsó pénzhez jut, a ki helybeli takarékpénztárnál vagy szövetkezethetnél vesz fel kölcsönt, mert ez esetben személyi, illetőleg váltóhitelt kaphat, s ez utóvégre is alig számba-

vehető mellékiadást okoz. De már a bankhitel drága mulatság, mert a helyi viszonyokkal való tájékozatlanság egyenesen rákényszeríti a kölcsönt adó intézetet, hogy követelését az ingatlanra tábláztassa.

Általában természetes, hogy a kisebb kölcsön mindig többbe kerül, mint a nagyobb s épen ezért a takarékpénztári vagy szövetkezeti kölcsön felel meg leginkább a kis gazdák hiteligényeinek. Igen ám, csak hogy ott akad fenn ez a kitűnő elmélet, hogy a takarékpénztárak vagy szövetkezetek nem mindig rendelkeznek akkora pénzalappal, mely elegendő lenne a támasztott igények kielégítésére. De hát hol vannak az országos czélú hatalmas pénzintézetek, melyek némelykor czimükben is, alapszabályaikban is a mezőgazdasági hitelügyek kielégítését mondták ki egyik főfeladatuknak, kérdezik sokan.

Ó jámbor olvasó, tudd meg, hogy egy körömyi banküzlet sokkal jövedelmezőbb, mint egy szekér derék u. n. földhitel-üzlet. Ez szolgáljon egyszermind magyarázatul annak is, hogy miért oly kevés és drága a pénz akkor, ha abból a földet kell fenntartani vagy megművelni. Igaz, hogy van két rendkívül fejlett földhitelintézetünk, melyeknek törvényes kiváltsága, hogy szinte korlátlan mértékben bocsáthatson ki felmondhatatlan törlesztéses jelzálogleveleket. Hát ez szép is így pa-

pirosan, de az élet erre is csúnyán ráczáfol. Mondjuk például, hogy a kölcsönt megszavazzák, ám ekkor még előbb tul kell adni a zálogleveleken, a mely műveletet a földhitelintézet közvetíti ugyan, de azért mégis az általános pénzügyi viszonyok szabják meg annak úgy árfolyamát, mint egyáltalán értékesítésének lehetőségét. Már pedig az intézet sincs mindig abban a helyzetben, — dacára annak, hogy a legnagyobb pénzcsoportokkal áll összeköttetésben, — hogy papírjait sikeresen elhelyezze. Ime, bizonyosság rá a legutóbb beállott zavaros helyzet, mely a külföldet annyira bizalmatlanná tette, hogy még most tudni sem akar a külföldben kedvelt jelzálog-papírokról. Mert tudnivaló, hogy legnagyobb részben külföldi pénz fedezi a mi földhitelintézetet. Így, hogy csak a Magyar Földhitelintézetet említsük, ennek 1895-ben 128,552.500 frt volt elhelyezve. Ezek az összegek az elmúlt néhány év alatt emelkedtek, s bizvást állíthatjuk, hogy mind kevesebb záloglevél marad az országban, különösen 1896. tavasza óta, a mikor tudnillik a földhitelintézet először hozta piacra 3 és fél százalékos zálogleveleit, melyek különben az adósra még annyiban is kedvezőbb jellegűek, hogy a vele kapcsolatos kamat- és törlesztési járulék utólag fizetendő.

Ezek az adatok, azt hisszük, eléggé

## A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

### Tulvilági fénykép.

Nem vagyok eléggé író, hogy leírhatnám Gábor barátom fájdalmát, mikor elvesztette imádott feleségét. A híres szemorvos és ez a feleköltő nő rövid, de boldog házasságuk alatt teljesen egymásnak éltek s így érthető volt, hogy a külvilágban is rendkívül szenzibilis férfi mélyen érezte veszteségét. Mintha kihalt volna mindeu, ami a világhoz kötötte, a keresett orvos nem törődött többé betegével, s egyetemi előadásait sem tartotta meg. Csak egészen fájdalmának élt, szemlátomást öregedve.

Barátait sem akarta látni. Legmeghittebb barátja Bálint is csak nehezen tudott hozzáférni, ha állapota felől akart tudakozódni.

Egy napon azzal alarminoza Bálint egyetemi tanártársait, hogy Gábor hirtelen megvakult. S ami még különösebbé tette ezt az esetet és zavarba hozta az összes szemtudósokat: a vak tanár szemhártyáján a legkisebb változás sem volt észlelhető. Szegény Gábor barátunk, mintha boldogabbnak érezte volna magát e naptól fogva, Mintha elenyészett volna végtelen fájdalma; nem bántódott többé, nem jajgatott felesége után, hanem úgy beszélt róla, mint egy kedves élőről, ki csak rövid időre elköltözött tőle s kit nemsokára viszont fog látni.

Ha van tulvilági vizionlátás, Hát ez Gábor számára elég hamar beköszöntött. Mert mióta nyugodtabb lett s visszanyerte lelke vidámságát: — csodálatos — testi ereje rohamosan fogyott s néhány hét múlva meghalt.

En és Bálint jelen voltunk halálánál, Gábor kifejezett óhajátához képest. Néhány perczel a vég bekövetkezése előtt érkezünk az elsötétített szobába, hol barátunk feküdt. Alig hihettük, hogy azok a fényes szemek elvesztették látóképességüket, valami boldog kifejezéssel a messzeségbe pillantán látszóttak, míg előtte álló alakunk nem tükröződött bennük. Gábor arca boldog mosolylyal egészen átszellemült, aztán barátunk visszahanyatlott, halva volt.

Bálint intett s elhagytuk a halottas szobát. A szomszédos szobában az elhunytunk még néhány meghitt barátja várakozott reánk. Ezek előtt Bálint felolvasta Gábor utolsó akaratját, melyben a következőket mondja:

A lefolyt néhány hónap alatt szerzett tapasztalataim oly rendkívüliek hogy nem merem őket közzétenni, nehogy örültek mondjanak. Pedig remélem, hogy halálom után a bonczolás ki fogja deríteni, hogy e sorokat teljesen ép elmével írom le. Mikor néhány évi határtalan boldogság után elvesztettem nőmet, törekedtem elviselni nagy fájdalmamat. Azonban ami szerencsétlenség-

gemet növelte, az a körülmény, hogy nem birtam magam elé idézni nőm alakját s arcvonásait. Rég elfelejtett, közömbös emberek alakját mindig tisztán láttam magam előtt, míg legdrágább kiucsemnek, mintha minden vonása eltűnt volna elméből. Az erőlködés, hogy az imádott lényt visszaváraszoljam lelki szemeim elé, szinte beteggé tett s alig birtam aludni.

Abban az időben hirtelen különös érzés fogott el. Egész biztosan éreztem, hogy itt van, velem egy szobában, fölém hajolva, engem figyelve nőm lelke. Nem árulta őt el semmi fizikai lény, semmi nesz, s még is biztosan tudtam, hogy itt van. Kutattam száz és száz tudományos könyvben, hogy e tudat jelenségeinek magyarázatát találjam, de hiába.

Már szinte kétségbe estem, mikor váratlanul kulcsot kaptam a rejtély megfejtésére. Egyszer amiut megint éreztem nőm jelenlétét, hiába iparkodván alakját felfedezni, véletlenül egy kis üvegmedencze felé pillantottam melyben néhány aranyhalacska ficzkázkodását régóta megfigyeltem.

S láttam hogy ezek a reudkivüli félelem jeleivel egy szegletbe húzódnak. Nem volt a szobában semmi, ami ezt a félelmüket indokolta volna.

Lehetséges-e, hogy a szellem jelenléte mely szemem előtt rejtve van, az ő szemükkel észlelhető.

megvilágítják a mezőgazdasági hitel helyzetét. A gazda arra törekszik, hogy minél nagyobb kölcsönt kapjon, az intézet pedig, hogy a lehető legreálisabb alapokon maradjon. De épen ebből az ötletből kifolyólag fel kell említenünk azt az anomáliát, hogy míg a Magyar Földhitelintézet a kataszteri becslés szerinti tiszta jövedelemnek 16-szorosát, addig a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete annak 20-szorosát veszi a nyújtandó kölcsön alapjául.

Ámbátor kedvünk lenne felsőhajtani hogy mindegy lenne némely égető esetben ez a bizonyos alap, csak legalább pénzt lehetne kapni. De nagyon sokszor nem lehet. Rendkívül megnövekedtek a hiteligenyek. Hogy csak a legutóbbi 50 év eredményeiről szóljunk, elég arra utalni, hogy hazai pénzügyeinknél jelzalogos kölcsönt folyósítottak. 1844-ben takarékpénztárak 2,862,947, bankok 43,000 frtot; 1894-ben pedig takarékpénztárak 245,056,089 bankok 64,591,430, földhitelintézetek 186,652,820 és szövetkezetek 14189,308 frtot. Tehát 50 év alatt mintegy 322 millió forint. Kitűnik azonban ezekből az adatokból egyszersmind az is, hogy a takarékpénztárak kezdettől fogva vezető szerepet visznek a földhitel nyújtás terén. Nem frázisok ezek, hanem bizonyító számok. Évtizedek hosszú sora igazolja takarékpénztáraink áldásos működését s immáron valóban ideje lenne, ha legalább a pénzügyvilág nagyobb érdeklődéssel fordulna feléjük.

Minket korántsem szédít meg, hogy a hatalmas osztrák-magyar bank új alapszabálya I. cikkelyének második bekezdése kimondja, hogy „a bank feladataihoz tartozik a mezőgazdasági hitel kielégítése is.” Ez vigasztaló lehet a nagy birtokosra, mert hiszen más ettől a banktól úgy sem kap kölcsönt, de egyáltalán nem érinti a kis gazda hiteligenyét. Már pedig ez utóbbiak határozottan többségben vannak. 1890. végén pl. a bankoknál és földhitelintézeteknél felvett összes kölcsönökből, — pedig ezek többnyire csak nagy

kölcsönt nyújtanak, — 68 százalék, a takarékpénztáraknál 88 százalék, a szövetkezeteknél pedig 94 százalék, ezer forint aluli, leginkább száz-öt száz forintos kölcsönökre esett.

Ezek a számok valódi fokmérői a szükségletnek, de egyszersmind annak is, hogy a takarékpénztárak, mint egyébként, úgy ebben a tekintetben is becsülettel megállják helyüket. Nem gyámkodásra, hanem jelentékenyebb forgó tőkére van országsszerte szükség. Ezt tessék onnan felülről kezdeményezni, akkor igenis segíteni fognak a jelenlegi nyomorúságos hitelviszonyokon.

K.

## UJDONSÁGOK.

— **Husvét.** Az idej husvétrá mindenki úgy várta, hogy fehér husvét lesz, mégis szép idő köszöntött be. Nagy szombaton hideg szél legett s a hópihéek lassan ereszkedtek alá, a mi csunya időt jósolt a husvétii ünnepekre. A szél azonban csakhamar szűnni kezdett míg a havazás teljesen megszünt. Így egész más képet kapott a föld, mint a melyet reméltünk. Husvét első napján nagy mise volt fényes segédlettel.

— **Megnyílt kör.** Iparos Olvasókör czimvel társadalmi és köznevelődési kör alakult városunkban. Mint a czime is mutatja a kör tagjai legnagyobb részben iparosokból és iparos segédekből áll, kik azonban szívesen látják a kereskedő és gazda osztályból belépő tagokat is. Az ünnepélyes megnyitás e hó 9-én d. u. 3 órakor tartatik meg a kör helyiségeiben. A kör elnöksége gondoskodott, hogy a megnyitási alkalomra egy szórakoztató eszközök, mint különféle újságok álljanak a tagok rendelkezésére.

— **Hymen.** Kucsera Ferencz községi adópénztárnok az elmúlt héten tartotta eljegyzését Félégyházán, özv. Reichl Józsefné urnó szeretetre méltó leányával Ilouka kisasszonnyal.

— **A vármegyei telefonhálózat.** A csongrád-vármegyei közhasználatu törvényhatósági távbeszélő-hálózat 1899. évi márczius hó 31-én a közforgalomnak átadott. Ezen távbeszélő hálózatba az alább felsorolt községek post-, illetve postahivatalaiban berendezett távbeszélő központok vannak bekapcsolva: 1. A tiszántúli járásban: Kis-Kun-Dorozsma, Horgos, Algyő, Csongrád, Sándorfalva, Sövényháza, Kistelek. 2. A tiszántúli járásban: Mindszent, Szegvár, Csongrád, Mágócs. 3. A csongrádi járásban: Csong-

rád-Csany sorolt központjaiban berendezett nyilvános távbeszélő állomásairól lebonyolítandó 5 percig tartó beszélgetések után a következő díjak fizetendők: 1. Ugyanazon járásban lévő két távbeszélő központ közt 10 kr. 2. A megye területén lévő, de nem ugyanazon járásban fekvő két központ közt 30 kr. 3. A törvényhatósági távbeszélő hálózat bármelyik központja s a megye területén fennálló állami kezelésben levő szegedi, hódmezővásárhelyi és szentesi városi közhasználatu távbeszélő hálózatok előfizetői és nyilvános állomásai közt 50 kr. A csongrád-csanyi, sövényházi, csongrád-sándorfalvai, szegvári és algyői postahivatalok egyidejűleg táviratok kezelésével is megbíztattak, távirati utalványok azonban a távbeszélő forgalomból ki vannak zárva.

— **Földmivessék kongresszusa Budapesten.** Az ország különböző vidékeiről összegyűlt földmivessék tartottak e hó 5-én kongresszust Budapesten. A kongresszusra a csongrádi szociálisták Huszka Mihály földmivest küldték fel, ki a kongresszus elé határozati javaslatot terjesztett, melyet a kongresszus egyhangulag magáévá tett.

— **Gőzhajózás.** A Tiszán vegyes járatban közlekedő gőzhajók, melyek Csongrád—Szeged és Csongrád—Szolnok közt a személy és teher forgalmat végzik, végleg megindultak az elmúlt héten. A járatok menetrendjét lapunk más oldalán közöljük.

— **Az uri betegség.** Az „influenza” melyről a „Conversations lexikon” néhány évvel ezelőtt még csak mint itt-ott szórvaújosan előforduló lönyavályáról emlékszik meg, napjainkban már alapos ügygégé lett az emberiségnek főképen pedig az elkényeztetett uri népségnek, mely nincs annyira az időjárás viszonyosságai ellen megedzve. Mai napság már valóságos járványszerű jellegű öltött ez a czudar betegség, mely alaposan megkínózza a vele közelebbi ismeretségbe lépőket, s ahol egyszer betette a lábát, onnan nagyon bajos kiűzni, mert igen könnyen átragadt s azért az orvosok óvva is intenek mindekit, hogy tartózkodjanak az influenzás betegek látogatásától, mert ámbátor divatos betegségek nevezik tréfásan, mindazonáltal nem valami kellemes dolog az ő divatjának hódolni, s itt-ott amilyen komoly szímben tünik fel, annak már a fele se tréfa. Londonban például hivatalos kimutatás szerint egy hét alatt 100 influenzás beteg halt meg. A mostani abnormis időjárás pedig föltétlenül nagy előnyöket nyújt ennek a lóra született nyavalyának.

— **Nyilatkozat.** Bódi Rókus mint a ker. gőzm. részv. társaság felügyelő bizottsági tagja ki nyilatkoztatta, hogy a közgyűlés elé terjesztett lemondását időközben azért vonta vissza, hogy a társaságának újabb közgyűlés összehívása által költséget ne okozzon.

— **A gépközlekedők és kazánfűtők vizsgálátára** Kruspér Pál m. kir. főmérnök és az államépítészeti hivatal főnöke elnökléte alatt Szegeden, szervezett bizottság vizsgálatát 1899. évi április hó 15-én d. u. 3 órakor kezdve a m. kir. államvasutak szegedi szivattyu-telepén fogja megtartani, miről érdekeltek azon figyelemzetéssel értesítettek, hogy a vizsga letételére vonatkozó, kellően bélyegzett s felszerelt kérvényeiket a fenn megnevezett bizottság elnökéül. (Szeged, postapalota) kell megelőzőleg s legkésőbb a kitűzött nap d. e. 9 órájáig benyújtaniok, vagy beküldeniök.

— **Körrendelet.** A m. kir. belügyminiszter a következő körrendeletet küldte szét valamennyi törvényhatóságnak. „Az eddig fennállott szabályok szerint a katonai kincstár terhére valamely ellátási illetményben (katonai alapítvány élvezetében) részesülő azon felek, a kik nem lakknak valamely katonai tér-, vagy hadkiegészítőparancsnokság székhelyén, az illetmény felvételére vonatkozó nyugtatványokon az életbenlétét és tartózkodását a községi előjáróságokon kívül az illetékes kerületi hadkiegészítő parancsnoksággal is igazoltatni voltak kötelesek. A cs. és kir. közös hadügyminiszter ur újabb hozzájárulásommal akként intézkedett, hogy az előbb említett felek életbenlétét és tartózkodását olyan helyeken, a hol ka

Kezdem tanulmányozni az aranyhalak látószervét. A látás, nem egyéb, mint a világosság és az árnyék észrevétele. Ha világosságot egy prizma át éreztünk ez széttrörik különböző színekre de van a vörös és viola színen túl olyan is melyet szemünk nem bír felfogni, de melynek létezését vegytani uton be lehet bizonyítani. Ily módon lehet égi testeket fényképezni, melyeket nem láthatunk, mert már régen nem világítanak. Szemünk tehát meglehetősen tökéletlen szerszám. Lehetséges-e hogy bizonyos állatok szeme érzékenyebb, mint az emberi szem?

Ezen az uton folytattam most tanulmányaimat s törekedtem különböző lecsék kombinációjával egy apparátust előállítani, mely szemem látóképességét hatványozza. Ez sok kísérletezés után sikerült is. Optikus apparátusom elkészült.

Egy éjjel, hogy felébredtem, éreztem megint nóm jelenlétét.

Fogtam a készüléket s szemem elé helyeztem.

Egy pillanatig szinte elkábultam a rendkívüli világosságtól. Aztán leirhatatlan színekben láttam az elhunyt nóm arcát. Ön-kénytelenül feléje ugrottam, az apparatus leesett szememről, a lecsék ezer darabra törték.

De a fényes kép minden kellemével ott

maradt szemem előtt. Félig önkívüli állapotba estem, melyből feleszméltem. mikor az ajtó felől neszt hallottam.

Arra néztem, de nem láttam egyebet, csak nóm arcvonásait. Akkor még nem tudtam, hogy megvakultam. Pedig úgy volt mert az imádott lény képe tulragyogott minden földi színt.

Ez a kép itt maradt szemem előtt mindhalálomig. Azt hiszem, hogy ezek a különös színek a szemhártyát elváltoztatták, miért is kérem, hogy halálom után rögtön megvizsgáltsék, hogy ily módon állításom valódisága bizonyíttassék.

Barátunk utolsó kívánságát híven teljesítettük. Nem akarom vizsgálatuk részleteit elmondani. Elég, ha arra szorítokozom, hogy Gábor barátunk szemében két optogramot vagyis természeti fényképet találtunk, melyek az elhalt nóm arcvonásait mutatták. Ezen optogramot a fényképezés segítségével nagyobbítottuk és sztereoszkopba helyeztük.

Ezen keresztül észrevettük egy női fej homályos képét, akár egy be nem fejezett festmény rajzát. Nehéz, de el kell hinnünk, hogy ez a kép — tulvilági fénykép.

touai tér vagy hadkiegészítő parancsnokság nincsen, a kérdéses nyugtatóanyagok a községi előjárás mellett csupán a háztulajdonosok (házigondók) igazolják, olyan képen, hogy az igazolást, a háztulajdonos (házigondók) a községi előjárásról meg-előzőleg eszközölje és a községi előjárás a háztulajdonos (házigondók) láttaozott nyugtatóanyagra vezeti rá a megfelelő záradékot. Erről a törvényhatóságot — az 1895. évi szeptember hó 18-án 81418. szám alatt kelt rendeletre való hivatkozással is — a községi előjárásokkal leendő közlés és a közönségnek megfelelő tájékoztatása végett ezenél értesítem. Budapesten, 1899. évi február hó 11-én. Perczel, s. k.

— **A tavasz hírnökei** a gólyák is megjöttek az elmúlt héten s így hihetőleg mégis csak itt a tavasz. A hosszú csőrű madarak egyike hosszasan röpködött a város felett, úgy tett mintha nem mert volna megszállni. Sokan azt hitték, hogy nem találja a régi otthonát s idegenben nem akar megszállni. Végre mégis csak lejjebb bocsátkozott, míg végre egészen leállt Kovács Elemér katonaiügyi jegyző rózsá-utcai lakására: hol egy iczi-piczi kis honvéddel hizelegte be magát a családi körbe, hol örömmel fogadták a nem mindentűt szívesen látott madarat. Mi is őszintén örülünk annak a parányi kis honvédek, kívánjuk, hogy leljen benne a család igazi örömét.

— **Szőlőbirtokosok figyelmébe.** A földművelési m. kir. miniszter a szőlőművelés mai helyzetében s különösen az elpusztult szőlők helyreállítására irányuló gazdasági tevékenység terén nélkülözhetetlen gyakorlati szakismeret terjesztése céljából egy megfelelő „Utmutatást“ szerkesztett és adott ki. A mű ára 1 korona. Lelekész és tanítók, ha a földművelésügyi miniszterium szőlőszeti osztályát egyszerű levelező lapon megkeresik, a mű ingyen fog részökre megküldetni.

— **Kisteleken az országos vásár** április 16. és 17. napjain fog megtartatni. Egészséges területéről bármiféle jószág felhajtása meg van engedve.

— **Nagy borhamisítás Hódmező-Vásárhelyen.** Hódmező-Vásárhelyen vizsgálatot tartottak Weisz Mihály borkereskedő pinczéiben s ennek során nemcsak azt állapították meg, hogy ott bort hamisítottak, de azt is, hogy a várost bor-italadóval is megkárosította. A vizsgálat szerint Weisz jóval több bort adott el, mint a mennyivel a könyvek szerint rendelkezett s jóval kevesebb adót fizetett, mint amennyi bort elárúsított. Nem érdektelen, hogy a hatóság Weisz Mihály pinczéjét és könyvét zár alá vette s lepecsételte, de hiába, mert a pecsétet feltörték. A város, hogy a szenvedett kárt biztosítsa, a borkereskedő pinczéjében levő 900 hektoliter bort lefoglalták.

— **Keleti J. hírneves budapesti orthopaediai műintézet tulajdonos IV. Koronaherczegnő a 17. szám alatti üzlethelyiségét meg-nagyobbította és oly fényesen, mintaszerűen rendezte be, hogy az egész monarchiában az első helyet foglalja el. Elsőrangú orvosi tekintélyek is elismerik, hogy Keleti orthopaediai műintézete, — hol cs. és kir. szab. sérvkötők, műlábak, műkezek, járó- és uyj-tökészülékek, egyenestartók stb. mérték szerint jótállás mellett készíttetnek, — a legkényesebb és legmagasabb igényeket is kielégíti.**

— **Az iszákosság ellen.** Lukács László pénzügyminiszter most terjesztette a ház elé, az állami italmérési jövedékről szóló törvényjavaslatát. E törvény javaslat célja az, hogy az iszákosságot csökkentsék s korlátozza. Az új javaslat szerint az italmérési engedély feltételei lényegesen szigorúbbak lesznek az eddigieknél. A szesz-ből készült közönséges pálinkát a népek ezt a testi-lelki megölő italt jövőre nem lesz szabad kereskedésekben poharanként árulni s utcán át kimérni s csupán csak a korcsmákban és pálinka mérésekben mérhetik ki. Keres-

kedésekben csupán csak jobb fajta és drágább természetes pálinkák lesznek kaphatók.

— **Uj képes levelező lapok.** Nem érdektelen képes levelező lapokat készített Szilber János könyvedreskedő. A képes levelező lapokhoz az elmúlt héten eszközölték a fényképfelvételeket. A képes levelező lapok, melyek darabonként 4 kr-ért lesznek kaphatók, a tiszai hajóhidat a gőzhajó állomást és a rakpartot fogják bemutatni.

— **Felhívjuk olvasóink szives figyelmét** a várad-velencei műkertészeti és rózsatelepre Nagyváradon, mely ma osztrák-magyarhon legnagyobb és legmeg-bizhatóbb kortészeti telepe. Több mint száz ezer drb nemes rózsá van eladásra készen s oly jutányos árban árúlják, mely árákkal ez ideig egy kertész sem bír versenyezni. Azonban ezen telepen nemcsak rózsát, hanem mindenféle kert, szoba, temető stb. díszítésére szolgáló növényeket is be lehet szerezni, — megjegyzzük, hogy a fenti cég kívánatra ingyen és bérmentve azonnal küld ár-jegyzéket, melynek mielőbbi megrendelését igen melegen ajánljuk olvasóinknak.

## Nyersselyem-básztruha

8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig teljes öltönyhöz való kelme Tussors és Siantung-Pongees, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg selyem** 45 kr. föl 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámentesen valamint házhoz szállítva. — mintákat pedig postafordultával küldenek,

**Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) Zürichben.**

— Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

## I R O D A L O M.

— **Nagy meglepetést szerzett s valóban méltó** feltűnést keltett a magyar társadalom minden rétegében a „Rejtelmes Világ“ husvétii száma. Gyönyörű rózsaszínű alakra nyomott s remek szép stízált címkeppel ellátott borítékán kívül a magyar spirítuálistusnak emez egyetlen organuma 24 teljes oldalnyi gazdag illusztris tartalommal jelent meg pompásan sikerült reprodukciókban öt nagy eredeti s csodálatos szellemrajzot mutat be ezenkívül még külön önálló műmellékletként csatolva van a laphoz Aksákov Sándor arcképe is pompás kivitelben. Az a kiváló gond, a mely a „Rejtelmes Világ“ minden egyes számának szerkesztésében megnyilvánul, az a dus változatos, eleven tollal írt magas színvonalon álló beltartalom, az az izléses fényes és pazar kiállítás, mely egész külsején előmlik, magyarázhatja meg egyedül azt a páratlan érdeklődést, mely a „Rejtelmes Világ“ iránt lépten-nyomon megnyilvánul. A lap nagy terjedelme s rendszeres heti megjelenése dacára az előfizetési árak maradtak a régiek: t. i. egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr., finom papirosra nyomva pedig: egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr., mely összeget a lap kiadóhivatalához Budapest, VIII., Üllői-ut 12., kell küldeni. Kívánatra a kiadóhivatal bárkinek ingyen küld mutatványszámot, a ki eziránt egy levelezőlapon keresi meg. A rendkívül olcsó s a maga nemében páratlan helyzetet melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

## C S A R N O K.

### Mulandóság.

— Rajz. —

A mulandóságra figyelmeztettek. A természet reneje szerint semmi sem tart örökké. Alig tekintesz körül az életben s némileg megismerkedel a világ szokásaival, már ismét indulsz, a honnan jöttél, a semmiségbe.

Semmiből lettél, és semmivé léssz, ha csak tetteid következtében neved túl nem éli gyarló tested.

Ha szerencsétlen vagy, gondold azokra, kik náladnál is szerencsétlenebb s ha szerencsés vagy, enyhíts nyomorukat, mert nem tudhatni, nem-e szorulsz majd te is enyhítésre. A mulandóságra figyelmeztettek.

Gondtól és gondoktól nehéz fejemet lehajtottam a pamlagra.

Nem állítom, hogy e gondolatok tulságosan magasröptűk lettek volna, gondoljaim a természethez, a mindennapihoz lánczolja gondolataimat, s az csak álmokképen látogathat meg néha-néha.

Már pedig rövid életüket álmodva eltöltöni, éghez kiáltó bűnök tartom, tenni és tétetni, gondolkodni és gondolkodtatni, dolgozni és munkára serkenteni, ez a társadalom minden egyes tagjának feladata, némelyiknek pedig hivatása a bünye figyelmeztetni, a vétkeket korlátozni s az érzékenységet — mely a testet, az elmétlankasztva, ez utóbbit, mint az ópium folytonos ábrándozásra, örökös álmodozásra készítteti — kirtani.

Gondolkodtam a természet csodás alkotásain s legcsodálatraméltóbb művére, az emberre, e legtökéletesebb és egyszersmind leggyarlóbb alkotásán. Gondolataim tovaragadtak, megfellekedtem a jelenről, nem láttam semmit, semmit, csak őt!

Szöke fejcskékjét bedugta az ajtón s mosolyogva nézett felém, azután óvatosan benyitott s becsukta maga után az ajtót.

Azt hitte, hogy alszom.

Mozdulatlanul feküdtem s szememet félíg behunyva, lestem tetteit.

Gyönyörű remekműve a természetnek! Olyan, mint egy menyebeli angyal, ha ugyan léteznek angyalok másutt, mint az emberek között.

Sugár termete, szabályos arca, melyek a fekete szemek boldogságot sugározva bámulnak rá, a csókra termelt biborpiros ajkak, melyek két sor gyöngyfogat takarnak, a ruganyos, ölelésre biztató gömbölyű karok, a szoknya szegélye alul kikandikáló láb mindennek láthatása a véretem gyorsabb keringésre bírja.

Lábujjhegyen közeledik pamlagom felé, fejem fölött megáll, aztán fölém hajol.

Erzem forró lehelletét, orromat szűzes testének üde illata éri, véretem a fejembe tódul. — Szeretlek! susogja.

Ah, tovább nem bírok háborgó szenvedéllyemmel, megragadom kezét, ajkaimhoz emelem és ... ő sikoltva ájul el, aztán dől.

Milyen borzasztó látvány!

Gyönyörű feje leszakad a nyakcsigájáról és a földre gurul, esésében fejemet érve. Osszerázkodom és felébredek.

Álmodtam.

Álmomban a pamlag mögött álló női csontváz csontos ujjait ragadtam meg és magamhoz rántottam.

A koponya a földre gurult, homlokomat véresre ütötte.

Ki tudja, nem-e volt az a koponya valaha olyan, mint minőnek álomban láttam? Most a fénylő szemek helyén sötét üregek tátanganak, a hajzat helyén a varrottas koponya, csak a két sor gyöngyfogat maradt épségben.

A hihegő kebel, a gyönyörű termet, a husos karok, minden volt, nincs.

A mulandóságra figyelmeztettek.

A természet rendje szerint semmi sem tart örökké.

Semmiből lettél és semmiből léssz.

Ha szerencsétlen vagy, gondold meg, hogy náladnál szerencsétlenebbek is élnek s ha szerencsés vagy, enyhíts nyomorukat, mert nem tudhatni, nem-e szorulsz te is majd enyhítésre.

A mulandóságra figyelmeztettek.

Hosval Hugó.

## Szerkesztői üzenetek.

Tüskeffy urnak Paulis. Vége a jó szünetidőnek? Mily különös, hogy oly hamar elmúlt. Én azt hiszem, hogy nemcsak az ének, de a napok sem egyforma hosszúak, csak hogy a kalendárium csiná lók még eddig nem fedezték fel azokat a napokat, melyekre, ha egyszer rá fognak akadni bizonyára — szökő napnak fogják elnevezni. Azt hiszem, hogy az ily szökő napok ép audenciák idejéből fognak előkerülni. Nemde?

V. J. urnak Szeged. Még nem kaptunk választ.

Érványos 1899. április 4-től

## Helyi hajójáratok menetrendje a Tiszán.

Vegyes szolgáltatban péntek kivételével naponként.

## Csongrád és Szeged között. (72. km.)

LEFELÉ:		FELFELÉ:	
Csongrád ind. 5:00 reg	Szeged . ind. 2:30 d. u.	Szeged . ind. 2:30 d. u.	Csongrád . ind. 5:00 reg
Szentes . . . 5:35	Algyő* . . . 3:40	Algyő* . . . 3:40	Szentes . . . 5:35
Csany . . . 6:20	Mindszent* . . . 5:40	Mindszent* . . . 5:40	Csany . . . 6:20
Mindszent* . . . 6:45	Csany . . . 6:10	Csany . . . 6:10	Mindszent* . . . 6:45
Algyő* . . . 8:10	Szentes . . . 7:10	Szentes . . . 7:10	Algyő* . . . 8:10
Szeged . . . érk. 9:00	Csongrád . érk. 7:45	Csongrád . érk. 7:45	Szeged . . . érk. 9:00

## II.

## Szolnok és Csongrád között. (89 km.)

LEFELÉ:		FELFELÉ:	
Szolnok . ind. 1:30 d. u.	Csongrád . ind. 4:15 reg.	Csongrád . ind. 4:15 reg.	Szolnok . ind. 1:30 d. u.
T.-Várkony . . . 2:20	T. Ugh* . . . 5:45	T. Ugh* . . . 5:45	T.-Várkony . . . 2:20
T.-Vezeny* . . . 2:40	T. kürt-Inoka*** 6:20	T. kürt-Inoka*** 6:20	T.-Vezeny* . . . 2:40
T.-Földvár . . . 3:05	Kécske* . . . 7:10	Kécske* . . . 7:10	T.-Földvár . . . 3:05
Kécske** . . . 4:00	T. Földvár . . . 7:45	T. Földvár . . . 7:45	Kécske** . . . 4:00
T.-kürt-Inoka*** 5:00	T.-Vezeny* . . . 8:45	T.-Vezeny* . . . 8:45	T.-kürt-Inoka*** 5:00
T.-Ugh* . . . 5:20	T.-Várkony . . . 9:05	T.-Várkony . . . 9:05	T.-Ugh* . . . 5:20
Csongrád . érk. 6:40 este	Szolnok . érk. 10:00 d. e.	Szolnok . érk. 10:00 d. e.	Csongrád . érk. 6:40 este

\*Ladik állomás. — \*\*A gőzösök Uj-Kécskén kötnek ki. — \*\*\*A gőzösök T.-Kürtön kötnek ki.

Örömmel van szerencsém t. czimednek szives tudomására hozni, hogy a mai napon évek óta fennálló könyv- és papirkereskedésemet egy új üzlet-ággal

## Magyar

## kölesönkönyvtárral

bővíttem ki. Általános óhajnak vélek ezzel eleget tenni, amikor bárha egyelőre csak kisebb méretékben is, de azal a szándékkal nyitom meg kölcsönkönyvtáramat, hogy azt állandóan bővíteni fogom a Magyar Szépirodalom legújabb és legjobb megjelenéseivel.

Egyelőre nem az volt a célom, hogy sok könyvet halmozzak össze, hanem hogy KITÜNŐ KÖNYVEKET adhassak tisztelt előfizetőim kezébe.

Méltóztassék könyvtáramnak ide csajegyzékét átnézni, büszkén mondhatom, hogy a MODERN MAGYAR SZÉPIRODALOM ugyszólván teljesen képviselve van.

Gyűjteményemben van: Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Herczeg Ferencz, Bródy Sándor, Pekár Gyula, Bársony Gárdonyi G., Szomaházy, Beniczky-né, a külföldi írók közül Ohnet, Feuillet, Daudet, Lindau, Theuriet, Prévost, Croker, Cherbuliez, Carmen Sylva legújabb művei.

És a mit még különösen hangsúlyozni kívánok, hogy könyvtáram modern írók legújabb könyveit is tartalmazza.

## Kölcsöndij egy hónapra 50 kr.

Egy hétre tehát mindössze 12 kr. esik, olyan csekély összeg ez, hogy már ennek a révén is méltán remélhetem kölcsönkönyvtáramnak a legnagyobb mértékben való igénybe vételét.

Könyvjegyzékem bármikor megtekintésére és az előfizetés mielőbbi megtételét kérve

Magamat szives jóindulatába ajánlva, maradtam

Csongrád, 1899. április hóban.

Kiváló tisztelettel

## Szilber János

könyv- és papirkereskedése.

## LEGNAGYOBB NYEREMÉNY

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

Az összes 50.000 nyeremény

JEGYZÉKE.

Legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő		Korona
1	jútalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
7	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40

50,000 nyer. és jut. összegben 13.160,000

A negyedik nagy m. kir. osztályorsójáték nem-sokára ismét kezdődik és

100 000 sorjegyre újból 50,000 nyeremény

jut, vagyis az oldalt lévő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog. A nyeresi esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

EGY MILLIÓ KORONA.

Szives mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyet a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész 1. o. eredeti sorsjegyet 6 — frt  
 " fél " " " " 3. — "  
 " negyed, " " " " 1.50. — "  
 " nyolczad " " " " .75. — "

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges be-  
küldése ellenében.A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyí váno-  
san történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.Kérjük a rendelményelményeket mielőbb, legké-  
sőbb azonban

F. É. APRILIS HÓ 17-IG

hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

m. kir. szab. osztályorsójáték főelárusítói

BUDAPEST,

V., Váci-körut 4a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk tisztelt ve-  
vőinknek; rövid idő alatt körülbelül egy fel millió  
koronát.

Rendelőlevél levágandó

TÖRÖK A. és TÁRSA uraknak Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztályorsójáték eredeti sorsjegyet a hivatalos ter-  
vezettel együtt küldeni.

Pontos  
szim. } Az összeget ..... frt } utánvételezni kérem  
 } Postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző törlendő.

## MINDENKINEK FONTOS!!

Bámulatos olcsó eladási ár.

12 értékes tárgy csak 2 frt 85 kr.

- 1 gyönyörű zsebóra, Anker Remontoir, nickel gravírozott fődéllel 3 évi jótal-  
lással mely nem fali óra, vagy ahhoz hasonló csekélyebb értékű, mint  
azt számosan küldeni szokták.
- 1 elegáns óraláncz (kívánatra nickel, vagy aranyozott) szép akasztóval, pá-  
risi minta.
- 1 elegáns uri melltű, amerikai double aranyból, utánzott briliánttal.
- 1 pár gyönyörű fülbevaló, valódi ezüst, cs. kir. fémjelzéssel ellátva.
- 1 pár gyönyörű kezelő-gomb, amerikai double aranyból.
- 1 garnitúra ing-gomb (áll 5 darabból) amerikai double aranyból.

Mindezen gyönyörű 12 darab tárgy, míg a készlet tart, postai utánvét-  
tel, vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközöltetik csekély 2 frt 85  
krért. Azelőtt csak maga a nickel- Anker- Remontoir zsebóra ára 5 frt volt.

Nem tetsző tárgyak 6 napon belül készségesen vissza fogadtatnak.

Holzer E. cs. és kir. ausztriai állami Hivatalnoki-Egyesületek szál-  
litója óra- és ékszer nagy raktára Krakau Stradom 18.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.